

هشدار درباره همه‌گیری آنفلوآنزا

متخصصان عفونی نسبت به پاندمی آنفلوآنزا هشدار می‌دهند. این در حالی است که اکنون جهان درگیر سویه اومیکرون کروناست و هر روز رکورد جدیدی در این باره ثبت می‌شود؛

متخصصان عفونی نسبت به پاندمی آنفلوآنزا هشدار می‌دهند. این در حالی است که اکنون جهان درگیر سویه اومیکرون کروناست و هر روز رکورد جدیدی در این باره ثبت می‌شود؛ به طوری که بر اساس اعلام سازمان جهانی بهداشت در هفت روز، حدود ۹ میلیون و ۵۲۰ هزار مبتلای جدید به این سببه شناسایی شدند که نشان‌دهنده رشد ۷۱ درصدی است. به گزارش ایسنا، روزنامه **همشهری** با این مقدمه نوشت: «هم اکنون سه ویروس یعنی کرونا با سویه جدید، آنفلوآنزا و ویروس سرماخوردگی به جان مردم افتاده است. از زمستان سال ۹۸، با شیوع کووید-۱۹ مردم به دلیل هراس از ابتلا به کرونا، پروتکل‌های بهداشتی را رعایت می‌کردند و این مسئله منجر به کاهش بیماری‌های تنفسی از جمله سرماخوردگی و آنفلوآنزا شد؛ به طوری که رئیس وقت اداره آنفلوآنزای وزارت بهداشت در پاییز ۹۹ آمار ابتلا به آنفلوآنزای انسانی را صفر اعلام کرد. امسال اما به دلیل حذف قرنطینه‌های سراسری، برقراری پروازهای بین‌المللی، واکسیناسیون، کم شدن آمار مرگ‌های کرونا و کاهش پروتکل‌های بهداشتی به زیر ۵۰ درصد، موارد ابتلا به آنفلوآنزا افزایش پیدا کرده است. حالا نگرانی جدی از رقم خوردن پاندمی جهانی آنفلوآنزا با توجه به جهش احتمالی در سویه‌های این ویروس ایجاد شده؛ چرا که به گفته کارشناس مسئول برنامه مراقبت آنفلوآنزا وزارت بهداشت، ویروس آنفلوآنزا هر ۱۰ تا ۱۵ سال یک جهش منجر به همه‌گیری دارد و از آخرین پاندمی آن هم اکنون ۱۲ سال گذشته است. با این که روند نزولی ابتلا به کرونا در کشور ادامه دارد و روز گذشته تعداد فوتی‌های روزانه به ۱۹ نفر رسید اما موارد ابتلا به آنفلوآنزا به تأیید مسئولان وزارت بهداشت در مقایسه با سال قبل افزایش دارد؛ به طوری که میزان مراجعات به مراکز درمانی و آزمایشگاه‌ها بیشتر شده و نشانه‌های مشترک در ابتلا به سرماخوردگی، آنفلوآنزا و کرونا، اومیکرون سردرگمی مردم را رقم زده است. از سوی دیگر نگرانی‌هایی هم از ابتلای همزمان به کرونا و آنفلوآنزا وجود دارد؛ هر چند که به تأکید متخصصان فلورونا (ترکیب کرونا و آنفلوآنزا) بیماری جدیدی نیست و عوارض همزمان این دو بیماری تاکنون نگران‌کننده نبوده است.

افزایش موارد ابتلا به آنفلوآنزا

نشانه‌های مشابه ابتلا به اومیکرون، آنفلوآنزا و حتی سرماخوردگی مردم را سردرگم کرده است و برخی با تصور ابتلا به سرماخوردگی نه تنها به پزشک مراجعه نمی‌کنند و تست پی‌سی‌آر نمی‌دهند بلکه حتی اصول قرنطینه را هم رعایت نمی‌کنند و به فعالیت‌های روزانه‌شان ادامه می‌دهند؛ اتفاقی که می‌تواند منجر به افزایش بیماری‌های ویروسی و تنفسی از جمله آنفلوآنزا و کرونا شود. محمدرضا دادرسی، کارشناس مسئول برنامه مراقبت آنفلوآنزای وزارت بهداشت، درباره این که مردم چطور می‌توانند این سه بیماری را از هم تفکیک دهند، می‌گوید: «از نظر بالینی این بیماری‌ها نشانه‌های مشابه دارند اما از دید پزشکی می‌تواند علائم خفیف و شدیدبودن آنها، ملاک قرار بگیرد. مردم به صورت طبیعی نمی‌توانند این بیماری‌ها را از هم تشخیص دهند.»

بر اساس اعلام او در آنفلوآنزا اغلب شروع بیماری با یک تب حاد و ناگهانی است و سپس نشانه‌های دیگر به آن اضافه می‌شود. سرماخوردگی هم می‌تواند خفیف‌تر آغاز شود. در اومیکرون نشانه‌ها تاکنون متغیر بوده و گاهی آبریزش بینی و گاهی هم تب غالب است. به همین دلیل توصیه می‌شود در ابتدا به پزشک مراجعه کنند تا با توجه به نشانه‌ها توصیه و تجویز به انجام تست صورت بگیرد.

دادرسی درباره احتمال نگران‌کننده بودن شیوع آنفلوآنزا و سرماخوردگی و ثبت موارد فوت، مانند دوران پیش از شیوع کرونا توضیح می‌دهد: «هم اکنون در فصل شیوع بیماری‌های آنفلوآنزا و سرماخوردگی قرار داریم و افزایش موارد، طبیعی است. موارد ابتلا در مقایسه با سال قبل افزایش دارد. البته موارد ابتلا نسبت به سال‌های قبل از شیوع کرونا، افزایشی نیست.» به گفته او سال گذشته مردم نسبت به کرونا هراس داشتند و موارد بهداشتی را رعایت می‌کردند تا کرونا نگیرند اما امسال رعایت پروتکل‌های بهداشتی کاهش پیدا کرده و با افزایش بیماری‌ها همراه شده است.

نگرانی از همه‌گیری جدید آنفلوآنزا

این مسئول در وزارت بهداشت، بیشترین نگرانی را از تکرار روند پاندمی‌های آنفلوآنزا در هر ۱۰ تا ۱۵ سال می‌داند و درباره جهش‌های این ویروس می‌گوید: «ویروس آنفلوآنزا به طور مداوم در حال تغییرات کوچک فصلی و سالانه است که هر سه تا پنج سال رخ می‌دهد و نگران‌کننده نیست. البته این ویروس در طول قرن‌ها تغییرات شدید هم داشته که منجر به پاندمی یا همه‌گیری جهانی شده است. این اتفاق هر ۱۰ تا ۱۵ سال رخ می‌دهد. این ویروس تاکنون چهار تا پنج پاندمی بزرگ جهانی را رقم زده و در آخرین پاندمی آنفلوآنزا در سال ۸۸ (۲۰۰۹-۲۰۰۸) نزدیک به ۲۵ میلیون ابتلا در جهان و ۳۰۰ هزار مرگ ثبت شد. البته در

ایران با توجه به اقدامات مداخله‌ای آمار فوت و ابتلا عدد کمی در مقایسه با دیگر کشورها بود.» او درباره شیوع سویه جدیدی از آنفلوآنزا در کشور و احتمال افزایش موارد ابتلا هم می‌گوید: «اقدامات مراقبتی، کنترلی و بهداشتی در مقابل جهش‌های شدید ویروس مؤثر است. البته هم اکنون هیچ جهش جدیدی نداریم و همان سویه‌های قدیم در حال گردش هستند اما چند سویه جدید در آسیای جنوب شرقی و اروپا گزارش شده که تک‌گیرند و فعلاً جای نگرانی نیست. موضوع دیگر، وجود آنفلوآنزای پرندگان است که چندین مورد ابتلا به نازگی در کشورهای سردسیر گزارش شده و حتی سازمان محیط زیست ایران هم مواردی در میان پرندگان ایرانی گزارش کرده است. این سویه‌های جدید در میان پرندگان و حتی حیوانات

می تواند قدرت انتقال به انسان را هم داشته باشد و منجر به پاندمی آنفلوآنزا شود؛ چرا که بدن انسان نسبت به این سویه های حیوانی آشنایی ندارد و گروه های حساس از جمله سالمندان، خردسالان و افراد دارای بیماری های زمینه ای و باردار را بیشتر در معرض خطر قرار می دهد و باعث مرگ آنها می شود.»

زمان تزریق واکسن آنفلوآنزا تمام نشده است
دادرش درباره این که آیا با گذشت زمان طلایی تزریق واکسن باز هم می توان تزریق را انجام داد، توضیح می دهد: «بهترین زمان برای تزریق این واکسن، شهریور و مهر است اما زمانی که احتمال وقوع پیک را داریم، می توان نسبت به تزریق آن حتی تا اردیبهشت سال آینده هم اقدام کرد. آنفلوآنزا یک پیک بزرگ در اواخر آذر و دی دارد، یک پیک کوچک در اسفند و یک پیک معمولی هم در فروردین و اردیبهشت. بنابراین هر زمان که واکسن تزریق شود، می تواند منجر به افزایش ایمنی به مدت یک سال شود.»
او ادامه می دهد: «تمام این شرایط منوط به تامین واکسن است؛ چرا که در کل دنیا ۸۰۰ تا ۹۰۰ میلیون دوز واکسن آنفلوآنزا تولید و بیشتر آنها از سوی خود کشورهای تولیدکننده مصرف می شود. کشورهای دیگر هم سهمیه ای دارند و ما هم از این سهمیه برخورداریم که با اولویت گروه های مختلف تزریق آن انجام می شود و همچنان هم ادامه دارد.»
بر اساس اعلام این مسئول در وزارت بهداشت، مرگ ناشی از آنفلوآنزا در جهان نیم درصد به ازای هزار مورد ابتلاست و بیشتر در میان کودکان دیده می شود. او بهترین روش مقابله و پیشگیری از انتشار و انتقال بیماری های تنفسی را همان روش های معمول می داند.

کودکان، سالمندان و بیماران، در معرض خطر
البتة پیام طبرسی، عضو کمیته علمی مقابله با کرونای وزارت بهداشت، آمار ابتلا به آنفلوآنزا در ماه های اخیر را با توجه به فصل سرما بالا نمی داند و می گوید: «بیشترین موارد ابتلا به آنفلوآنزا در سال جاری نوع H3N2 با خطر بیشتر برای کودکان، سالمندان و بیماران خطرناک است. هنوز آمار ابتلا به آنفلوآنزا در کشور به میزان ابتلا در سال های قبل از کرونا نرسیده و با توجه به این که در فصل ابتلا به این بیماری قرار داریم، امیدواریم این وضعیت همچنان تداوم داشته باشد.»
او درباره جهش های ویروس آنفلوآنزا مانند ویروس کرونا هم توضیح می دهد: «جهش های آنفلوآنزا کاملاً مشخص و کوچک است که هر سال اتفاق می افتد. البته جهش ها در ویروس آنفلوآنزا اگر از ترکیب چند ویروس از جمله ویروس انسانی و سایر حیوانات رقم بخورد می تواند خطرآفرین باشد و ایجاد پاندمی کند که تاکنون شاهد چنین جهشی نیستیم.»
او همچنین درباره نگرانی هایی از شیوع فلورونا (ترکیب آنفلوآنزا و کرونا) با توجه به اعلام گزارش هایی مبنی بر ابتلای همزمان در کشور می گوید: «این مسئله اتفاق جدیدی نیست و سال گذشته هم مواردی از ابتلای همزمان کرونا و آنفلوآنزا وجود داشته است.»
به گفته او تاکنون آمار افزایشی در موارد بستری ناشی از ابتلا به آنفلوآنزا گزارش نشده است.